

Herinzaai grasland loont bij hoge producties

Het melkveebedrijf van Jan Nieuwenhuizen in Zevenhoven (NH) was de locatie waar de uitkomsten van de nieuwste voederproeven met de nieuwste weidegrassen werden gepresenteerd. Onderzoeker Hassan Taweel van Schothorst Feed Research gaf aan hoeveel extra voederwaarde nieuw ingezaaid grasland biedt ten opzichte van zes jaar oud grasland. De voederproeven werden uitgevoerd in opdracht van grasveredelingsbedrijf Limagrain.

Geesje Rotgers

Melkveehouder Jan Nieuwenhuizen zegt zijn grasland iedere vier tot vijf jaar te vernieuwen en het gras te rouwen met spruiten. Nieuwenhuizen streeft naar een zo hoog mogelijke benutting van het eigen ruwvoer. "Maximale grasproductie per hectare is daarbij ons streven", aldus de veehouder. Het bedrijf wordt gekenmerkt door zeer hoge producties. De 120 melkkoeien hebben een productieniveau van zo'n 11.000 kg melk per jaar en er wordt 18.000 kg melk per hectare geproduceerd. De hoogproductieve dieren eten 23 tot 24 kg drogestof per dag met een voerefficiëntie van

1,5 kg melk/kg drogestof (landelijk is de spreiding in voerefficiëntie groot: 0,5 tot 1,5 kg melk/kg drogestof). Een dergelijke hoge voerefficiëntie is volgens de veehouder alleen haalbaar met regelmatige graslandvernieuwing en de fokkerij. De veehouder schat dat regelmatige graslandvernieuwing hem 1,5 tot 2 liter melk per koe per dag oplevert. Wat de werkelijke meeropbrengst is van nieuwe grasland ten opzichte van bestaand grasland is in 2013 onderzocht door Schothorst Feed Research in opdracht van Limagrain.

Vergelijkende grasproef

Limagrain stelde zeven nieuwe weidemengsels samen, alle gericht op hoge VEM-opbrengsten per hectare. Hoofcomponent van de mengsels is steeds tetraploïd Engels raaigras. Tetraploïd Engels raaigras heeft gemiddeld een hogere opbrengst, suikergehalte en verteerbaarheid dan diploïd Engels raaigras. Drie nieuwe grasmengsels (LG Havera 4, 5 en 7) liepen mee in het onderzoek op Schothorst Feed Research. In september 2012 werden daar percelen ingezaaid met de drie mengsels. De opbrengsten van deze percelen werden in 2013 vergeleken met de opbrengsten van een bestaand graszode van zes jaar oud (deze was in 2007 ingezaaid met een BG4-mengsel met diploïd Engels raaigras en timothee). Het bestaande grasland is representatief voor Nederland, al moet erbij worden verteld dat de proefpercelen op relatief vruchtbare grond liggen. Daarom liggen de producties wat hoger dan gemiddeld in Nederland.

HASSAN TAWEEL

De nieuwe graszode leverde op De Schothorst 3000 kVEM meer op dan de oude zode.

Foto: Geesje Rotgers

Tabel 1

Resultaten opbrengst- en voederwaardeproef. Opbrengst en kwaliteit, totaal van vier snedes.

	kg ds/ha	kVEM-opbrengst/ha	VCOS %	NDF %
Bestaande weide (BG 4)	10.914	9.735	77,3	72,0
LG Havera 4 (meest gangbare mengsel)	13.950	12.735	79,7	77,9
LG Havera 5	13.380	12.178	79,6	78,1
LG Havera 7	14.606	12.898	77,0	73,7

"Uit ons onderzoek bleek dat de nieuwe graszode per jaar zo'n 3.000 kilo meer drogestof en kVEM per hectare levert dan het bestaande grasland", vertelt Taweel (zie Tabel 1). De verklaring daarvoor komt enerzijds voort uit de natuurlijke achteruitgang van bestaand grasland. Jaarlijks neemt het aantal goede grassen iets af ten gunste van onkruiden en slechte grassen als kweek en straatgras. Anderzijds zorgen grasveredelaars voor een continue vooruitgang in opbrengst en voederwaarde van nieuwe mengsels. Onderzoeker Taweel geeft aan dat aan de uitkomsten van zijn onderzoek nog geen harde conclusies verbonden mogen worden. "De omstandigheden in een jaar hebben invloed op de resultaten. Wil je betrouwbare cijfers hebben, dan zul je de proeven onder meerdere omstandigheden moeten herhalen." De kosten van graslandvernieuwing bedragen 800 euro per hectare (Bron: Herinzaaiwijzer Wageningen UR).

Diervoeder- en verteringsproef

Schothorst Feed Research heeft ook de voederwaarde van de graskuilen met elkaar vergeleken. De voeder- en verteringsproef is uitgevoerd met twee representatieve groepen van

vijftien hoogproductieve melkkoeien in het midden van hun lactatie. Een groep kreeg grassilage van het bestaande grasland, de andere groep van het nieuwe met Havera 4 ingezaaide grasland. Het basisrantsoen bestond (op drogestofbasis) uit 66,5 procent grassilage, 22,5 procent maissilage, 6 procent sojaschroot, 2,5 procent raapzaadschroot en 2,5 procent gemalen tarwe. Het basisrantsoen werd tweemaal daags onbeperkt verstrekt. Uit onderzoek van BLGG AgroXpertus bleek dat het verschil in kuilsamenstelling en kwaliteit relatief klein was. De winst blijkt deze keer vooral te zitten in de voerefficiëntie: die is in het nieuwe gras 1,30 (meetmelkproductie per kg drogestofinname) en bij het bestaande grasland 1,24. Het nieuwe grasmengsel wordt dus beter benut door de koe en dat levert 1,4 liter meer meetmelk per koe per dag op ten opzichte van de bestaande weide (zie Tabel 2). Ook de N-efficiëntie (gram N in melk per gram N in voer) was 2,4 procent hoger. Dit betekent dat een melkkoe de stikstof uit het opgenomen (ruw) voer efficiënter benut in de omzetting naar melk. Dit is gunstig vanwege de mestregeling bij gebruik van de Kringloop-Wijzer.

Tabel 2

Verteringsproef	Bestaand grasland	Nieuw grasland (LG Havera 4)
Melkopbrengst (per koe/dag bij 23 kg ds-inname)	28,5 liter	29,9 liter
Voerefficiëntie (meetmelkproductie/kg ds-inname)	1,24	1,30
Meeropbrengst meetmelk (per koe/dag t.o.v. bestaande weide)		+ 1,4 liter
Extra winst per koe per jaar (over 300 lactatiedagen bij een melkprijs van 0,40 euro per liter)		168 euro

JAN NIEUWENHUIZEN

Hoge melkproducties zijn alleen mogelijk bij een maximale kwaliteit ruwvoer. Nieuwenhuizen heeft op deze foto maiskuil in zijn handen.

Foto: Geesje Rotgers

